גליונות לעיון בפרשת השבוע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה שתיינית

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

8

פרשת האזינו (תש"ט-תש"י) ל"ב כ"ז - מ"ג

(הערה לשתי השיטות שבהן מפרש רש"י את הפסוקים האלה עיין גליון האזינו תש"ו)

א. שאלה כללית
הרמב"ן נותן דברי סכום לשירה כולה בפסוק מ' ד"ה כי אשא אל שמים ידי
החל מן "והנה בשירה הזאת".
1) להבנת דברי הרמב"ן חלק את דבריו לפסקאות ותן שמות לפסקאות.
2) הרמב"ן מחלק כאן את השירה לארבעה חלקים ("הזכירה תחילה... והזכירה הטובות... והזכירה הכעס... וכן אמרה השירה כי בסוף...)
סמן מה הם חלקי השירה (מפסוק...עד פסוק...) לפי חלוקת הרמב"ן.
3) היכן בפסוקינו מצא הרמב"ן רמז לרעיונו המובא בדבריו החל מן "והטעם כי הם עיזו כל הרעות עמנו לסגאתו".
4) היכן מצינו רעיון זה בתורה או ברש"י שוב?
5) היכן מצא הרמב"ן בפסוקים רמז לדבריו "ויכפר על חטאתינו למען שמו"?
6) השוה לדבריו את דברי הבאור והסבר מה הוסיף הוא על דברי הרמב"ן!

באור: השירה הזאת תכליל כל עניני האומה וכל המוצאות אותה מיום צאתה מארץ מצרים עד סוף כל הדורות וכן אמרו חז"ל בספרי: גדולה שירה זו שיש בה עכשו ויש בה לשעבר ויש בה לעתיד לבוא ויש לעולם הבא; והוא ענין נפלא עד מאד, כאשר יוסיף הקורא המשכיל להגות ולהתבונן במרשה הזאת כן יוסיף להפליא עליה ולשמח בה ולהנחם על ידה מכל התלאות והצרות אשר עברו עלינו מיום גלותינו עד עתה, כי אין בהם דבר אשר לא הוגד מראש בשירה הזאת הקטנה בדבור והנגשבת בענין; וכאשר באתנו לשעבר גלות ושעבוד וסלסול, כמו שהעיד בנו מלכנו מחוקקנו, כן תתחזק בלבנו התקוה לעתיד, שיתנחם ה' עלינו לעת הכמוס עמדו, להוציא למרחב רגלינו ולהקים אותנו לו לעם כסגים קדמוניות.

ב. ל"ד הלא כמוס עמדי.
רש"י ל"ג ד"ה חמת תנינים; ד"ה וראש מתנים; ל"ד הלא הוא כמוס; ד"ה הלא הוא.
ראב"ע ל"ד " הלא הוא כמוס עמדי; ד"ה חתום באוצרותי.
רשב"ם ד"ה הוא הוא כמוס עמדי
רמב"ן " " " " "
1) למי מוסב הכנוי "הוא" לפי דעת המפרשים הנ"ל?
2) מניין למפרשים ש"יינם" זה יטתוהו הם (ראב"ע "שמור עד שישתוהו")?

ג. ל"ה לי נקם ושלם לעת תמוט רגלם
רמב"ן ד"ה לי נקם ושלם.
1) לשם מה מוסיף הרמב"ן "ולי" שלם?
2) מה קשה לו בפסוקנו והצריכו להוסיף את המלים "כשתתמלא סאתם"?

ד. מ"ב אשכיר חצי מדם... מדם חלל ושביה מראש פרעות אויב
רש"י ד"ה אשכיר חצי מדם; ד"ה וחרבי תאכל בשר; ד"ה מדם חלל ושביה;
ספורנו ד"ה אשכיר חצי; ד"ה מדם חלל ושביה
אברבנאל... ישלם להם כפי מעשיהם... וזהו אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל... וכל זה דבור המשליי בכלי הגבור; ובאר סבת דם החצים מסבת החללים שהרגו מישראל והשבויים שטבו מהם.
1. סדר את המפרשים הנ"ל לשתי קבוצות. מה ביניהם?
2. לפי מי מן הנ"ל יש לסמן בנקודותים(:) את פסוקנו אחרי "תאכל בשר"?
3. כיצד מפרש רש"י את מ' של "מדם" הראשון ואת מ' של "מדם" השני?

ה. מ"ב מראש פרעות אויב.
העמק דבר:..פרעות הנעשים נגד ישראל באים מראשי אומות העולם אויבי ישראל ורק באשר בושים לעשות רע בידיהם, על כן הם מפתים את הפראים, ויענטו הפעם ע"י הקבה"ו ראשי הפורעים, - וזהו "מראש פרעות אויב".
במה נוטה בעל העמק דבר מן הפירוש הרגיל ומה הסבה הפנימית לפרושו זה?

נ ת י נ ה ר ח ת ל נ ר ז ט ר ב ה ן

שים לב! המנויים המעוניינים לחתם על הגליונות לשנת תש"י מתבקשים להודיע על כך מיד. מחיר החתימה לשנת תש"י 500 מיל(נוסף על כך 250 מיל דמי משלח).
לקבוצות המזמינים למעלה מ-8 גליונות - הנחה.
אפשר גם להשיג את שנתוני השנים הקודמות תש"ב - תש"ט. כל שנתון - 500 מיל. מחיר כל השנתונים (תש"ב-תש"ט) -3.25 ל"י (עם דמי המשלח).

הזמנות יש לשלח לנחמה ליבוביץ, ירושלם קרית משה.